

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022- Nr.

**TEIKIMAS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUSMIŲ VYKDYMO KODEKSO
PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-1196 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS SUĖMIMO VYKDYMO ĮSTATYMO NR. XIV-1198 1
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ**

Teisingumo ministerija teikia Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1196 1 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos suėmimo vykdymo įstatymo Nr. XIV-1198 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus (toliau – projektai).

Projektų tikslas – sukurti teisines prielaidas baudmės vykdymo sistemoje didinti nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos veiksmingumą ir siekį efektyviau apsaugoti kitų asmenų teises ir laisves tiek baudmės atlikimo vietose, tiek ir už jų ribų.

I. Sprendžiama problema	Laisvės atėmimo bausmės atliekantys nuteistieji, naudodamiesi jiems suteiktomis teisėmis bendrauti su asmenimis (pasimatyti, skambinti, susirašinėti, išvykti už pataisos įstaigos ribų, gauti perduodamus daiktus), esančiais už baudmės atlikimo vietų ribų, neretai jas išnaudoja daryti nusikalstamas veikas ar kitus teisės pažeidimus. Pastebėtina, kad per 2021 m. buvo pradėti 97 ikiteisminiai tyrimai dėl narkotinių, psichotropinių ir kitų draudžiamų medžiagų perdavimo nuteistiesiems laiškais (įdedant šias medžiagas į laišką, laišką išmirkčius tokiose medžiagose ir pan.), 12 ikiteisminių tyrimų dėl tokių pačių nusikalstamų veikų buvo pradėta dėl minėtų medžiagų perdavimo nuteistiesiems jų pasimatymų su kitais asmenimis metu ar su siuntinyje esančiais daiktais, paimta bandant perduoti nuteistiesiems apie 1420 g narkotinių ir psichiką veikiančių medžiagų, 813 mobilieji telefonai, 762 SIM kortelės ir kt. Per 2022 m. dešimt mėnesių dėl laiškais perduotų minėtų medžiagų pradėtas 51 ikiteisminis tyrimas, 6 ikiteisminiai tyrimai pradėti dėl tokių medžiagų perdavimo pasimatymų metu arba su siuntinyje esančiais daiktais (trijuose iš jų įtarimai pareikšti nuteistųjų artimiesiems), 1 ikiteisminis tyrimas dėl nuteistojo melagingo pranešimo apie gresiantį pavojų visuomenei ar valstybinės reikšmės objektams. Per šiuos metu paimta bandant perduoti nuteistiesiems apie 470 g narkotinių ir psichiką veikiančių medžiagų, 450 mobiliųjų telefonų, 349 SIM kortelės ir kt. Taip pat fiksuojami atvejai, kai nuteistieji naudodamiesi paminėtomis teisėmis, be kita ko, skleidžia dezinformaciją, karo propagandą, grasina smurtu teisėjams ar kitiems

	asmenims, taip pat kursto daryti nusikalstamas veikas ir kitus teisės pažeidimus. Nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų prevencijai, 2023 m. sausio 1 d. įsigaliosiančioje Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso redakcijoje (toliau – BVK) numatytos iš esmės tik kelios prevencijos priemonės, kurios gali būti taikomos nuteistiesiems – jų siunčiamų ir gaunamų laiškų tikrinimas, laiškų išsiuntimo ir įteikimo jiems sustabdymas, uždraudimas nuteistiesiems išvykti iš bausmės atlikimo vietos. Taigi, iš esmės bausmių vykdymo sistemos pareigūnų galimybės savalaikiai prevenciniu tikslu reaguoti į galimus teisės pažeidimus atitinkamais atvejais yra ribotos arba neįmanomos.
II. Siūlomos priemonės	Projektais siūloma sudaryti teisinės prielaidas bausmės atlikimo vietose taikyti nuteistojo bendravimo su kitais asmenimis (teisės į pasimatymą, skambinimą, susirašinėjimą, išvykti už pataisos įstaigos ribų, gauti perduodamų daiktų) ribojimo priemones, kai to reikia nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų prevencijai, apsaugant kitų asmenų teises ir laisves ir užtikrinant bausmės atlikimo vietų saugumą.
III. Priemonių kaštai	Projektams įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų neprireiks.
IV. Nauda visuomenei	Tikimasi, kad projektai turės teigiamos įtakos kriminogeninei situacijai, nes leis užtikrinti veiksmingesnę nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų prevenciją tiek bausmės atlikimo vietose, tiek ir už jų ribų.

Išsamesnė informacija apie projektų tikslą, uždavinį ir projektuose siūlomas pakeitimus pateikta šių projektų aiškinamajame rašte.

Projektais prisidedama prie Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos¹ 144.2 papunkčio nuostatos įgyvendinimo (*siekdami efektyviau užtikrinti viešąjį saugumą ir visuomenės lūkesčius, didelį dėmesį ir prioritetą skirsime nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų prevencijai, glaudesniam teisėsaugos institucijų bendradarbiavimui vykdant įvairias tarpusavio veiklas, orientuotas užkardyti teisės pažeidimus, šalinti jiems atsirasti palankias sąlygas, o ne išskirtinai tik reaguoti ir tirti įvykusius teisės pažeidimus*).

Vadovaujantis Numatomos teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, kuriame reglamentuojama, kad turi būti atliekamas prioritetinių teisėkūros iniciatyvų, įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų, teikiamų svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, kai numatoma reglamentuoti iki tol nereglamentuotus santykius, taip pat kai iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, projektų poveikio vertinimas nėra atliekamas.

Projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Naujų sąvokų projektuose neapibrėžiama.

Projektai suderinti su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Policijos departamentu prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentu, Kalėjų departamentu prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Teisėjų taryba, Nacionaline teismų administracija ir Advokatų taryba. Taip pat atsižvelgta ir į Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros pateiktas pastabas ir pasiūlymus, išskyrus siūlymą – susiaurinti subjektų, kuriems nebūtų taikomos BVK projekte siūlomos prevencijos priemonės, t. y. vietoje advokatų, įrašyti gynėjus. Gynėjai – tik baudžiamojo proceso

¹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimas Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

dalyviai, todėl įgyvendinus pateiktą siūlymą, nuteistieji prarastų galimybę tinkamai atstovauti savo teisėtus interesus administraciniuose, civiliniuose ir kt. procesuose.

Projektus parengė Teisingumo ministerijos Bausmių vykdymo politikos grupė (vadovas Marius Rakštelis, tel. (8 647) 67 165, el. p. marius.rakstelis@tm.lt; patarėjas Rimvydas Laukis, tel. (8 674) 25 967, el. p. rimvydas.laukis@tm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Projektai ir jo lyginamieji variantai, 11 lapų.
3. Projektų aiškinamasis raštas, 4 lapai.

Teisingumo ministrė
Dobrowolska

Ewelina

Rimvydas Laukis, tel. (8 674) 25 967, el. p. rimvydas.laukis@tm.lt